

“ ”

Idazketa lantzeko eskaintzak egon beharko luke, musika eskolen moduan

Idazketa trebatzeko topaketak antolatu dituzte Donezteben, urriaren 12tik 15era. Sormena lantzeko askotariko baliabideak eskaini asmo ditu Zirriborro egitasmoak, besteren artean dokumentatzen, generoen arteko mugak aztertzen, umorea erabiltzen, pertsonaiak xehetzen edota itzulpengintzatik ikasten. Beharra identifikaturik dagoela bistakoa da.

 GORKA PEÑAGARIKANO GOIKOETXEA

Urriaren 12a jaiegun ofiziala da Espainiako Estatuan. Ostegunez izango da aurten. Batzuek, haien zorionerako, asteburua luzatzeko modua bilatuko dute; eta beste batzuek, ordea, osteguna lan egin eta egun hori beste baterako gordeko dute. Urteroko moduan, data buelta horretarako badira hainbat deialdi, izan festarako, topaketarako edo beste era bateko lana egiteko, zaintzarako, militantziarako edota ikasteko. Ezohikoa den zitarik topatu dugu aurtengo karteldegian, ordea. Hain justu ere Nafarroan, Donezteben, idazketa trebatzeko topaketak antolatu dituzte. Aterpetxe batean sartuko dira 30 lagun inguru, lau egunez, eta makina bat tailer eta hizketaldi izango dituzte goiz, arrats eta gau. Oinarrian dutena zera da: zirriborro egitea. Ideiak zirriborretatik hasten baita idazten.

Iñigo Satrustegi Andrésen (Iruñea, 1997) ekimenez sortu da Zirriborro egitasmoa. Itzultzailea da ikasketez, irakaslea ofizioz eta ARGIAko kolaboratzailea

ere bai kultura gaien orriotan. Aspaldian buruan zebilkion ideia bat, gizartearen existitzen den gabezia bat: idazketa, jardun artistiko gisa ulertuta, era kolektiboan landu beharko litzatekeela eta eskaintza, egun, urria dela. “Oso jardun indibiduala da idazketa, askotan behintzat. Badago formatzeko aukera, baina ez horrelako formatu batean”.

Ideia bera edo oso antzekoa zebilen zortzi gaztek osatzen zuten Hatz(a) marka kolektiboaren pentsamendu bileretan, Iruñerrian; kide horien artean zegoen Satrustegi. Duela bost urte sortu zen talde hura, eta ilustrazioz eta testuz osatutako liburu bat atera zuten denen artean, *I* izenburuarekin. Sorkuntza lanak plazaratzeko aukerak urriak zirela adierazteko helburuz, Iruñerriko sortzaile gazte eta euskaldunei egiten zieten dei “sortzera”.

Zirriborro antolatzekeo ideiak, beraz, zerikusi handia du Hatz(a) marka kolektiboaren izatearekin: “Zirriborrorren antzeko zerbait egiteko ideia-edo bageñeukan, baina zaila zitzaigun zortzi

pertsona koordinatzea. Orduan, neuk hartu dut, baina laguntzaile sare handia daukat”.

Nafarroako Gazteriaren Institutuak urtero aurkezten dituen aurrekontu partehartzaileen iragarkia parean tokatu zitzaion, eta anuntzioa gordetzea erabaki zuen. Aurkeztu, eta lehen fasea pasatuta, herri bozketa egin zen Nafarroako gazteen artean. Hiru proiektu saritu zituzten, bakoitzari 10.000 euroko aurrekontua esleituta.

NON IKAS DAITEKE IDAZTEN?

Hezkuntza arautuak zenbateraino laguntzen ote duen sormena lantzen, horixe da askoren kezka. Sorkuntzari loturiko ikasgaiak, sarri, plastikara mugatzen dira, eta plastikak, finean, antzekotasun handiena pinturarekin du, edo marrazketarekin. Sormena lantzerantz bideratu ohi diren ikasgaietan inoiz gutxitan aurreikusten da ikasleak orri zuri baten aurrean jartzea.

Harago doan kontua da. Izan ere, hezkuntza sistematik irtenda, eskaintza

Osteguna 12		Ostirala 13		Larunbata 14	
8:00		Gosaria		Gosaria	
9:00		ISABEL ETXEBERRIA		UXUE JUAREZ	
10:00	Harrera				
11:00	YOLANDA ARRIETA	Atsedena		Atsedena	
12:00		JON ALONSO	OIHANA ARANA	IÑIGO ASTIZ	LAURA CHIVITE
13:00					
14:00	Bazkaria	Bazkaria		Bazkaria	
15:00	Atsedena	Atsedena		Atsedena	
16:00					
17:00	OIER GUILLAN	MIREN AMURIZA	YURRE UGARTE	OIHANE GARMENDIA	PERU GALBETE
18:00					
19:00		Atsedena		Atsedena	
20:00	Atsedena				
21:00	Afaria	Afaria		Afaria	
22:00	AMELI	BAÑOLET FILMA		PERU GALBETE	

oso urria da sormen idatzia lantzeko. Eskaintza sortu eta "sistematizatzea" falta dela uste du Satrustegik, "apustu serio bat egitea". Adibidetzat jarri du musika eskolen kasua: "Musika eskolen aldeko apustua egiten da, bistakoa da, eta funtzionatzen du. Horregatik, musika eskola publikoak dauden moduan, egon beharko luke idazketarako eskaintza batek ere. Behintzat zeozer eskaini dadila, eta aztertuko da eskaria. Euskarazko eskaintza sustatubeharko genuke, erdaraz zerbait gehiago egon badagoelako".

Gobernuak proiektua esleitu zionean, idazleen Elkartera jo zuen Satrustegik ate joka, laguntza eta aholku eske. Asko lagundu diotela dio, baina ez du berehalakoan ahaztuko eman zioten lehen erantzuna: "Esan zidaten beraiek ere identifikatzen zutela halako tailer edo topaketen hutsunea, baina ez direla gai askorik egiteko, ez dutela dirurik". Horregatik, Satrustegik dio "sintoma" bat dela: "Ez bada erakunde handietatik dirua jartzen, ez da egiten".

EGITARAU OPAROA

Lehen unetik argi zeukan Satrustegik "idazketaren adiera ahalik eta zabalena" landu nahi zuela, egonaldira doan bakoitzak bateko eta besteko interesak izan ditzakeelako. "Fikzioaren barruan hartzen da narratiba, baina baita antzerkia, haurrentzako ipuinak eta abar ere. Beraz, egitaraua baliagarri izan dadila interesatu guztientzat", dio.

Egitaraua hartuta, punta bateko eta besteko hizlari eta eduki emaileak topa daitezke. Itzulpengintzaren tailerra nabarmendu du Satrustegik, itzultzailea den heinean, bereziki kitzikatzen duen alorra delako: "Unibertsitatean irakasle izan nuen Isabel Etxeberria izango dugu gonbidatu. Berak irakatsi zigun itzulpengintza badela beste tresna bat sormena lantzeko, ez agian zuzenean aplikatu daitekeena, baina bai zeharka lantzekoa. Balio du estiloa garatzeko edota gramatikarako, jakina".

Aisialdirako astia ere izango du Zirriborro topaketak. Udalekuen formatuari eutsita, gaubela modukoak

antolatu dituzte, "burua ihesteko". Ameli ipuin kontalaria gozatuko dute lehenbiziko gauean; bigarren, *Bañolet* filma proiektatuko dute; eta azkenengoan, Peru Galbeteren musika eta Uraren oldea emankizun esperimentalak izango dute ikusgarri. "Ez da bakarrik formazioa, baizik eta elkar ezagutza, lehen esandakoagatik, oso jardun bakartia delako idazketa", esan du Satrustegik.

Laugarren eta azken egunean, bestalde, balorazio saio orokor baterako deia egingo diete topaketetan parte hartu duten guztiei: "Helburuetako bat harremana egitea da. Igande goizeko saio horretan ikusiko dugu jendeak ze gogo duen, ea saretze moduko bat antolatzeko asmorik dagoen, jarraipena izango duen... Agian ez da kolektibo bat izango; akaso, besterik gabe, Whatsapp talde bat egin eta elkar laguntzeko taldetxo bat sortuko da, edo agian ez da ezer sortuko. Bertan dagoen jendearen nahien, beharren eta gogoen arabera izango da". ●